

ਨੁਕਸਾਨ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ - ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਏਡੀ ਕੋਸ਼ਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਕਰਮ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ.

ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 297 ਆਫ 1966

6 ਨਵੰਬਰ 1969

ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 43— ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਆਈ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 23 —ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ • ਸੋਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ -

ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ— ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ—ਕੀ ਮਹੀ.- ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ—ਅਜਿਹਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ —ਕੀ ਏਕੀਕਰਨ 'ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ 1 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ! ਕਲੈਕਟਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ

tion ਇਹ ਧਾਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 7 ਅਤੇ 8)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਆਰਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ 0 ਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, ਬੀ 194 ਅਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 1 ਰੇਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ Jsupporthiss ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦਾਅਵਾ. Iffa ਕਿਰਾਏਦਾਰ

ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੇ ਹਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ - ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏਕੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 10 ਅਤੇ 12)।

26 ਅਗਸਤ, 1966 ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ; 1968 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰਬਰ 2146 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਸਪੀ ਜੀ ਓਇਲ, ਇੱਕ ਡੀਵੇਕੋਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕੇ ਓਸ਼ਾਲ, ਜੇ.- ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਦੇ 26 ਅਗਸਤ, 1966 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕਮਾਤਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ, 1955 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) 3 ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਖਾਨਗੜ੍ਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਅਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1957-58 ਵਿੱਚ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ)

Ksram Singh v. Hartej Bahadur Singh, etc. (Koshal, J.)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ।

(3) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ, 23 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲੇਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰੀ ਉਥੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 281 282 ਅਤੇ 749 ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੋਵੇਂ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 596 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਤਿੰਨ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਰਟੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ] ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਪਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (1), (ਸੁਪਰਾ) ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ) ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਸੀ) ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵੇਂ

(1) 1964 PLR 751।'

ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ: -

“* * * * ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਰਸਲ ਦੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਪਾਰਸਲ ਤੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਕੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਉਪਾਅ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

(5) ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਪੱਕਾ ਜਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ. 1961

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1), (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਦੂਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿਲਾਇਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

“ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਟਾਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ, ਇਸਲਈ, ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਨਿਬੇੜੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਭਾਗ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:

“43(1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ-

- (a) ਜਿਸਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵੈਧ ਹੈ, ਜਾਂ
- (b) ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦਾ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ, ਸੰਖੇਪ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

& % & sH
* ^ * ^ n

(8) ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ *ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)*, (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

“ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਤੱਥ ਕਥਿਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ - ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ *ਹਰਤੇਜ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1)*, (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁੜ ਵੰਡ; ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(10) ਇਹ ਉਹ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਹ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਇੰਨੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ

ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਲਈ *ਲਾਜ਼ਮੀ* ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਂਟਰੀਆਂ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। . ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ *ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।* ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਏਕੀਕਰਨ - ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ - ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

(11) ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ਐਚ ਬਹਾਦੁਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1), (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ *ਗਏ 1* ਨਿਰੀਖਣਾਂ :

“ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

Ksram Singh v. Hartej Bahadur Singh, etc. (Koshal, J.)

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 43 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ * * * * ਗਲਤੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ, ਏਕੀਕਰਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡੁੱਕ ਕਰੇ।"

(12) ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਮਿਸਾਲ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਸੀ, ਕੋਲ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋਰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਮਰਥਿਤ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਤਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਇਹ ਉਹ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਸ ਸੁਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਏਕੀਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(13) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਅਤੇ 47 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(14) ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ *ਹਰਤੇਜਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ* ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਉਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ।

(15) ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਮ ਅਹਾਜਨ , ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ. ਐਨ. ਐਮ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਪ੍ਰੋਰਨਾ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ, ਬਲਰਾਜ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਜੇ.

ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,
ਬਨਾਮ.

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

1970 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1636

25 ਸਤੰਬਰ 1970

ਕੋਰਟ ਪੀਸ ਐਕਟ (1870 ਦਾ VII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 7(iv) (c) ਅਤੇ 7(v)—ਧਾਰਾ 7 (iv) (c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ—ਮੁਦਈ ਪਿਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ - ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਮੁੱਲ - ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਕੋਰਟ-ਫੀਸ - ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੀ ਧਾਰਾ 7(iv) (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁੱਲ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (iv) (c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਤੀਹ ਗੁਣਾ। (ਪਰਾ ੩)।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਐਸ. ਚੱਠਾ, ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 13 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਜਨਾਲਾ ਸਿਟੀ 6

Ksram Singh v. Hartej Bahadur Singh, etc. (Koshal, J.)

ਮਈ, 1968 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ 5/11 ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ 6,100 ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ) ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜੀ ਐਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।